

Arkadiusz Czarkowski
Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW

Urządzenie do zmiany wspomnień

Wraz z rozwojem nanotechnologii i naszego zrozumienia tego, jak działa ludzki mózg, wydaje się możliwe, że w przyszłości dostępne będą zabiegi, a później zapewne również urządzenia służące do zmiany wspomnień. Ich potencjalnym mechanizmem działania mogłoby być modyfikowanie poszczególnych połączeń w mózgu albo całych struktur neuronów, które kodują dane wspomnienie. Dostępny dla przyszłego użytkownika funkcjonalnościami byłyby zmiana szczegółów danego wspomnienia, całkowite jego usunięcie lub stworzenie zupełnie nowego wspomnienia.

Zmiana szczegółów danego wspomnienia mogłaby być używana do stworzenia sobie iluzji idealnego życia. Można by tak na przykład usunąć niedogodności podróży ze swoich wakacji czy sprzeczki rodzinne przy świątecznym stole, zostawiając zamiast tego tylko przyjemne wizje odpoczynku, zgody i radości.

Całkowite usuwanie fragmentów ludzkiej pamięci miałyby zapewne liczne zastosowania w psychiatrii, jak i ogólnie w medycynie. Można by w ten sposób potencjalnie pomóc ofiarom traumatycznych przeżyć takich jak na przykład gwałt lub inne rodzaje przemocy. Podobnie można by próbować leczyć ludzi z ich nałogów przez usunięcie wykształconych przez nich niezdrowych sposobów radzenia sobie z problemami, by mogli ponownie zacząć z „czystym mózgiem”.

Podobnie jak byłoby możliwe usunięcie niepożądanych wzorców zachowań, to zapewne możliwe byłoby również wgranie w człowieka zdrowych i efektywnych sposobów reagowania na pewne sytuacje. Możliwe, że dałoby się w ten sposób nawet tworzyć perfekcyjnych sportowców, muzyków lub innych wykonawców przez odpowiednie szlifowanie ich pamięci mięśniowej.

Najbardziej ekscytującym dla mnie pomysłem użycia takiego urządzenia jest jednak możliwość jednoosobowej gry w brydża. Po każdej zagranej karcie lub zalicytowanej odzywce gracz mógłby chwilowo usunąć sobie pamięć o swoich kartach i na własnej skórze doświadczyć jak to jest grać z sobą samym jako partnerem lub przeciwnikiem.

Przedstawione urządzenie wiąże się jednak z szeregiem niebezpieczeństw. Przede wszystkim, kiedy ktoś modyfikowałby swoje wspomnienia, to niekoniecznie wszyscy, którzy uczestniczyli w danym wydarzeniu, pamiętaliby je wtedy tak jak on, co mogłoby w przyszłości prowadzić do jeszcze większych problemów. Innym niepokojącym zastosowaniem jest rozwinięcie technologii masowej zmiany wspomnień, co mogłoby być użyte m.in. przez autorytarne rządy do zniewolenia społeczeństwa.